

XXVII Góralskie Posiady Doktora Orawca

Gminny Ośrodek Kultury oraz Karczma Regionalna „Zajazd u Teremulki”

Poronin, 20 września 2024 r.

XXVII Góralskie Posiady Doktora Orawca odbyły się 20 września 2024 roku w Poroninie. Pierwsza część miała miejsce w Gminnym Ośrodku Kultury (GOK), a druga w Karczmie Regionalnej „Zajazd u Teremulki”. Posiady odbyły się **w roku historycznych jubileuszy, tj. 50-lecia Zespołu Regionalnego im. Jana Jędroła „Regle” z Poronina oraz 30-lecia Zespołu „Trebunie-Tutki”**. Poświęcone tym wielkim jubileuszom posiady zostały zorganizowane w 120 rocznicę góralskiego ruchu regionalnego - powołania Związku Górali, w 105 rocznicę powstania Związku Podhalan w Polsce, w 95 rocznicę powstania Związku Podhalan w Północnej Ameryce, w 25 oraz 20 rocznicę otrzymania błogosławieństwa od Ojca Świętego Jana Pawła II na dalszy rozwój Góralskich Posiadów doktora Orawca, z okazji wydania książki: „*Góralskie Posiady Doktora Orawca, tom V. Literatura na posiadach – antologia*” oraz z okazji ufundowania przez B. Orawca tablicy dla upamiętnienia wielkich rocznic: 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, 100-lecia powstania Związku Podhalan w Polsce oraz 100-lecia urodzin św. Jana Pawła II. Tablica wykonana z brązu w Chicago została zamontowana na płycie granitowej w kościele św. Marii Magdaleny w Poroninie.

W ramach XXVII Góralskich Posiadów dr. Orawca została zorganizowana **Góralska Wieczornica** w reżyserii dr. B. Orawca-Wyśniego. Wieczornica składała się z odśpiewania hymnu „Jeszcze Polska nie zginęła”, uczczenia minutą ciszy osób związanych z posiadami, które odeszły od nas na „niebiańskie polany”, wystawy pt. „30 lat Zespołu Trebunie-Tutki”, koncertu Zespołu „Trebunie-Tutki”, koncertu gry na dudach podhalańskich w wykonaniu Krzysztofa Gocała z uczniami oraz występu Zespołu „Regle” im. Jana Jędroła. Profesjonalne nagłośnienie i specjalne oświetlenie sali zostało przygotowane przez Monikę i Marcina Szynklerów - właścicieli „Studia Halny” z Poronina.

Hymn państwowy został zaintonowany przez prowadzących oraz przez lidera Zespołu „Holeviaters” - Annę Malacinę-Karpiel, a donośnie odśpiewany na stojąco wspólnie przez całą salę zebranych gości wraz z obecnymi artystami wokalnymi. Na stojąco uczczono także minutą ciszy osoby, które w ostatnim okresie odeszły od nas na „niebiańskie polany i tatrzańskie granie”, a były mocno związane z posiadami. Byli to śp.: Helena Orawiec (Matka), Ludwika Gąsienica-Strączek, Stanisława Gąsienica-Wawrytko, Franciszek Łojas-Kośla, Józef Majerczyk-Prypoń, Jan Galica Teremulka i Stanisław Dawidek.

Konferansjerami części pierwszej posiadów w GOK-u byli gazda posiadów dr Bronisław Orawiec-Wyśni oraz Starosta Tatrzański Andrzej Skupień. B. Orawiec gorąco powitał i zaprosił do wspólnego prowadzenia Starostę Tatrzańskiego Andrzeja Skupnia. Wspólnie m.in. odczytali kilka zdań z bardzo ciekawego wywiadu w Cafe “Muza” dla Dwójki Polskiego Radia, którego udzielił Krzysztof Trebunia-Tutka. **B. Orawiec** zagał: *Szanowni Państwo, nie wiem czy wszyscy zebrani tutaj wiedzą, że Krzysztof Trebunia-Tutka nie planował zostać muzykiem...* **A. Skupień (AS):** *Zawsze myślałem o tym, żeby być architektem. Podobało mi się budowanie, podobała mi się ciesielka. Myślałem, że coś najpiękniejszego, co można w życiu robić, to właśnie projektować i budować góralskie domy.* **B. Orawiec (BO):** *mówił w Dwójce dla Polskiego Radia: muzyk, kompozytor, architekt, animator kultury i pedagog, artysta, "Opętany wolnością, spętany tradycją" - Krzysztof Trebunia-Tutka.* **AS:** *choć Krzysztof Trebunia-Tutka nie planował zostać muzykiem, to od małego otoczony był muzyką. Jego ojciec, Władysław, był artystą malarzem i znanym na Podhalu multiinstrumentalistą.* **BO:** *malując obrazy olejne, szkicując i rysując, ojciec - czyli Władysław, co jakiś czas zdejmował ze ściany instrumenty: skrzypce, gęśle podhalańskie czy kozę. Grał coś, przypominając starych mistrzów. Komentował przy tym sam do siebie, kto jak grał. Ja tego wszystkiego słuchałem, a potem przychodzili wieczorem jego koledzy i sąsiedzi muzycanci. Granie było do samego rana, następnego dnia ciężko było wstać do szkoły - wspomina Krzysztof.* **AS:** *w ten sposób Krzysztof Trebunia-Tutka nasycał tradycyjną góralską muzyką. Razem z młodszym rodzeństwem, siostrą i bratem, w końcu zaczęli również wspólnie grać. Ojciec, gdy zobaczył, że sami coś umiemy, to czasem coś nam pokazywał.*

Dr Orawiec opisał obrazy składające się na wystawę pt. „30 lat Zespołu Trebunie-Tutki” oraz podziękował Pani Anicie Trebuni-Tutce za nadesłanie zdjęć do wykonania tablic. Zostały wybrane najbardziej interesujące, historyczne zdjęcia z występów Zespołu „Trebunie-Tutki” na całym świecie, w tym słynnych występów z Twinkle Brothers, Kwintetem Urmuli z Gruzji czy Voo Voo na wielu festiwalach krajowych oraz zagranicznych. Oto podpisy wybranych na wystawę zdjęć:

1. Zespół Trebunie-Tutki. Od lewej: Andrzej Polak, Krzysztof Trebunia-Tutka, Anna Trebunia-Wyrostek, Jan Trebunia-Tutka. 2020 r. (fot.M.Hueckel)
2. Zespół Trebunie-Tutki. 2020 r. (fot.M.Hueckel)
3. Trebunie-Tutki & Twinkle Brothers. Festiwal Rozstaje. Rynek Główny w Krakowie 2009 r. (fot.N.Roztock)
4. Trebunie-Tutki & Twinkle Brothers. Sesja do płyty „Songs of Glory/Pieśni Chwały”. Zakopane 2008 r. (fot.A.Rysiewska)
5. Trebunie-Tutki & Quintet Urmuli z Gruzji. Premiera płyty „Duch Gór”. Festiwal Skrzyżowanie Kultur. Warszawa 2016 r. (fot.J.Kosiuczenko)
6. Zespół Trebunie-Tutki. Zakopane 2020 r. (fot.M.Hueckel)
7. Zespół Trebunie-Tutki. Lipowa 2015 r. (fot.D.Franek)
8. Twinkle Brothers & Krzysztof Trebunia-Tutka. Zakopane - Antałówka 2008 r. (fot.A.Rysiewska)
9. Trebunie-Tutki & Twinkle Brothers. Sesja do płyty „Songs of Glory/Pieśni Chwały”. Zakopane - Jaszczurówka 2008 r. (fot.A.Rysiewska)
10. Płyta „Songs of Glory/Pieśni Chwały”. Trebunie-Tutki & Twinkle Brothers. Wyd. AGORA 2009 r.
11. Władysław Trebunia -Tutka. Kopieniec Wielki 2006 r. (fot.Anna Trebunia-Wyrostek)
12. Trebunie-Tutki & Quintet Urmuli z Gruzji. „Duch Gór”. Kościelisko 2018 r. (fot.D.Franek)
13. Trebunie-Tutki. Festiwal „Skrzyżowanie Kultur”. Warszawa 2016 r. (fot.J.Kosiuczenko)
14. Trebunie-Tutki & Quintet Urmuli. Tbilisi - Gruzja 2016 r. (fot.K.Ćwik)
15. Trebunie-Tutki & Voo Voo. Festiwal „Muzyczny Camping”. Brodnica 2014 r. (fot.G.Szpot)
16. XXIII Góralskie Posiady Doktora Orawca. Część artystyczna. Od lewej: Bronisław Orawiec-Wyśni, Mieczysław Święcicki - legenda „Piwnicy pod Baranami”, Krzysztof Trebunia-Tutka, Jan Trebunia-Tutka, Andrzej Polak. Karczma Regionalna „Baca”. Poronin, 29 maja 2015 r.,
17. XVI Góralskie Posiady Doktora Orawca. Przy muzyce i grze na kozie Władysława Trebunie-Tutki tańczy gazda posiadów - Bronisław Orawiec-Wyśni. Karczma Regionalna „Baca”. Poronin, 24 lipca 2004 r.
18. Po otrzymaniu dyplomów - „Zasłużony dla kultury podhalańskiej”. Od lewej: Henryk Trebunia-Tutka, Bronisław Orawiec-Wyśni, Władysław Trebunia-Tutka. Ludźmierz, 23 czerwca 2002 r.
19. Błogostawieństwo Ojca Świętego Jana Pawła II na dalszy rozwój Góralskich Posiadów doktora Orawca. Watykan 1999 r.
20. Błogostawieństwo Ojca Świętego Jana Pawła II na dalszy rozwój Góralskich Posiadów doktora Orawca. Watykan 2004 r.

Natępnie prowadzący część pierwszą gazda posiadów dr Bronisław Orawiec-Wyśni oraz Starosta Tatrzański Andrzej Skupień na zmianę gorąco witali dostojnych gości przybyłych z wielu stron Polski i świata, a byli to m.in.: ks. dr hab. Władysław Zarębczan, ks. wikary w Poroninie Marcin Sędzik, b. minister, poseł RP Andrzej Gut-Mostowy, Starosta Tatrzański Andrzej Skupień, sekretarz Starosty Tatrzańskiego Helena Buńda z mężem Andrzejem Buńdą - dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Zakopanem, zastępca wójta Gminy Poronin Maciej Dziubas, dyrektor GOK-u Anna Malacina-Karpiel, Wielki Kanclerz BKS Mateusz Ciszewski w towarzystwie Dam i Braci Kawalerów Szpizowych: Bogusława Kaszuby z żoną Anną oraz Marka Suszka z żoną Małgorzatą, prof. dr hab. Stanisław Hodorowicz - b. wieloletni rektor PPWSZ w N. Targu, b. senator RP, Hetman Zbójnickiej Braci z Bukowiny Tatrzańskiej, prof. dr hab. Anna Brzozowska-Krajka - pracownik naukowy Uniwersytetu im. M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie z mężem Wiesławem - prof. anglistyki, prof. UJ, dr hab. Stanisława

Trebusia-Staszela, dr n. med. Jacek Tętnowski - przewodniczący Komisji ds. Kultury, Sportu i Rekreacji przy OIL w Krakowie z p. Marzeną, dr n. med. Krzysztof Makuch - redaktor, fotograf, sportowiec, b. wiceprezes OIL w Warszawie, mgr Maryla Majerczyk - b. wicedyrektor LO im. O. Balzera w Zakopanem, dr Katarzyna Stoch z N. Targu, multiinstrumentalista Andrzej Krzeptowski Bohac - b. wiceprezes ZPPA w Chicago, p. Barbara Cooper - dyr. Cardio-Care Co. z Chicago, dr Andrzej Bartkowski – współautor projektów w dziedzinie biotechnologii medycznych z Chicago, Honorowy Prezes ZP Oddział Poronin Robert Chowaniec z członkami Zarządu Oddziału: Haliną Czernik, Krzysztofem Gocałem i Anną Skupień Salamuną, prezes ZP Oddz. Krakowski mgr inż. Stefan Majerczak, prezes ZP Oddz Zakopane Marcin Zubek z żoną Józefą, prezes ZP Oddział Suche Józef Skupień-Filas z żoną Danutą, kierownik Zespołu „Harnasie” - Stanisław Staszela z synem Józefem, prezes OSP w Poroninie Przemysław Stoch, biznesmeni Patryk Duliban i Aleksandra Zajdel z Krakowa, a także najbliższa rodzina dr. Orawca.

Niezwykle utalentowani artyści Zespołu „Trebusia-Tutki”, dudziarz Krzysztof Gocał z uczniami i Zespół „Regle” im. Jana Jędróla zaprezentowali wspaniałe jubileuszowe koncerty. Warto podkreślić, że był to pierwszy koncert założonego 30 lat temu Zespołu „Trebusia-Tutki” na scenie GOK-u w Poroninie. Jak przyznał sam założyciel i lider Zespołu Krzysztof, wystąpił on na terenie miejscowego GOK-u tylko jeden raz w wieku 11 lat wspólnie z ojcem - legendarnym, znakomitym skrzypkiem prymistą śp. Władysławem. Renomowany Zespół „Trebusia-Tutki” wystąpił w składzie: Krzysztof Trebusia-Tutka - skrzypce, koza podhalańska, fujara, trombita, róg, śpiew; Anna Trebusia-Wyrostek - basy podhalańskie, śpiew; Jan Trebusia-Tutka - altówka, śpiew; Andrzej Polak - skrzypce, śpiew; gościnnie: Paweł Szaflarski - kontrabas oraz Robert Czech - cymbały węgierskie.

Po koncertach, zespoły „Trebusia-Tutki” i „Regle”, zastępca wójta Gminy Poronin, kierownik Zespołu „Regle” Maciej Dziubas, dyrektor GOK-u Anna Malacina-Karpiel, Krzysztof Gocał oraz Honorowy Prezes Oddziału Poronin ZP Robert Chowaniec zostali uhonorowani przez B. Orawca statuetkami „góralskiej pary tanecznej na tle szikagowskich drapaczy chmur” z wygrawerowanymi dedykacjami, medalami Fundacji Posiadów, okolicznościowymi szarotkami, publikacjami pt. *„Góralskie Posiady Doktora Orawca, tom V - antologia”* oraz kwiatami za ogromny wkład w krzewieniu pięknych góralskich tradycji oraz za pielęgnowanie podhalańskiej kultury. Zespoły „Regle” oraz „Trebusia-Tutki” zostały uhonorowani przez organizatora także przygotowanymi w Chicago oryginalnymi statuetkami ze „złóbcokami” i wygrawerowanymi dedykacjami z okazji ich 50-lecia oraz 30-lecia istnienia.

B. Orawiec otrzymał w GOK-u wiele cennych upominków w postaci płyt CD i DVD z nagraniami historycznych filmów, konkursów i koncertów, wiele interesujących publikacji z dedykacjami, a także przednich trunków, m.in. od: Starosty Tatrzańskiego Andrzeja Skupnia wraz z Sekretarzem Starosty Heleną Buńdą, zastępcy wójta Gminy Poronin, kierownika Zespołu „Regle” Macieja Dziubasa, dyrektor GOK-u Anny Malaciny-Karpiel, lidera Zespołu „Trebusia-Tutki” - Krzysztofa oraz prof. Stanisława Hodorowicza.

Bezpośrednio po pierwszej części posiadów, goście zostali zaproszeni do Karczmy Regionalnej „Zajazd u Teremulki”, gdzie miała miejsce druga część posiadów z bogatym programem artystycznym, muzyką góralską, wystąpieniami gości oraz poczęstunkiem. Goście byli witani staropolskim zwyczajem chlebem i solą, muzyką i specjalną nalewką. Wszystkich gości w strojach regionalnych paradnie witali: Anna Galica Teremulka, Janina Chowaniec (z domu Teremulka) z córką Julią, Jan Galica Teremulka oraz Anna Gut Kantek z córką Weroniką. Podniosły niepowtarzalny nastrój tworzyła oraz czas umilała góralska muzyka w wykonaniu podhalańskiej kapeli w składzie: Stanisław Gubała - skrzypce prym, Marcin Stopka-Mocarny - sekund, Grzegorz Śliwiński - sekund, Andrzej Gubała - bas oraz Stanisław Trebusia-Tutka - sekund, bas.

Otwierając część drugą XXVII posiadów w Karczmie Regionalnej „Zajazd u Teremulki” gazda posiadów dr Bronisław Orawiec-Wyśni gorąco powitał licznie przybyłych gości, w tym gospodarzy Zajazdu i powiedział m.in: (...) *Szanowni Państwo, Ostomili Podhalanie, niepowtarzalną, wspaniałą część pierwszą posiadów mamy poza nami. „Góralska Wieczornica” w Gminnym Ośrodku Kultury w*

Poroninie dostarczyła nam niewątpliwie wiele wzruszeń i głębokich przeżyć, które, jestem przekonany pozostaną na długo w naszych sercach i w naszej pamięci. Wieczornica ta została przygotowana z okazji historycznych jubileuszy, tj. 50-lecia Zespołu „Regle” im. Jana Jędroła z Poronina, 30-lecia Zespołu „Treburnie-Tutki”, 120-lecia powołania Związku Górali oraz wydania książki pt. „Góralskie Posiady Doktora Orawca, tom V. Literatura na posiadach - antologia”. Otwierając część drugą XXVII posiadów mam ogromny zaszczyt gorąco powitać Państwa po raz pierwszy w Karczmie Regionalnej „Zajazd u Teremulki” w Poroninie. W programie dzisiejszego wieczoru odbędzie się przedstawienie honorowych gości, pasowanie na harnasia, śpiewy i tańce góralskie oraz promocja nowo wydanej książki pt. Góralskie Posiady Doktora Orawca, tom V - antologia. „Bedziy tyz duzo dobrej nasej góralskiej muzyki” i krótkie wystąpienia gości. „Ale zgodnie z tradycjom proponujem zaconć wiecór od modlitwy i wieczerzy. Momy wśród nos wikarego z nasej Parafii ksiyndza Marcina Sędzika i teroz popytomy go o modlitwę przed posiłkiem. Księżę Marcinie barz piyknie pytomy” (...). Wszyscy goście wspólnie odmówili modlitwę na stojąco. B. Orawiec powiedział: „Bog zapłóć za modlitwę” i dodał: Pozwólcie Państwo, ze jo tyz odmówiem mojom wieczornom modlitwę: „Jo idem spać, Pon Jesus semnom, a wy syćka świynci stójcie nade mnom. Świyntom ewangeliom pod sobie pościylom, krzyzykiem sie odziewom. Matko nieustajoncej pomocy przywrzyj mi powieki, ale cie błagom coby nie na wieki. Amen”. Smacznego!

Po modlitwie ks. Marcina gazda posiadów B. Orawiec zaprosił gości na gorącą wieczerzę. Góralski posiłek składał się z tradycyjnych, regionalnych potraw, wspaniale przyrządzonych przez szefa kuchni „Zajazd u Teremulki” (m.in.: oscypek, korbot, płyta z owocami, zestaw surówek, sałatki jarzynowe z marchewką, czerwoną kapustą, selerem, rosół z makaronem, dewolaj z kurczaka zawinięty z serem, pieczeń wiepszowa, ziemniaki puree z masłem i koperkiem, moskole, chleb ze smalcem, ogórek kiszony, wędliny, kielbasa wiejska, szynka, kabanos, deser: ciasto domowe z galareta, jabłecznik, sernik, makowiec, owoce, itd., po północy podano barszcz czerwony z krokietem). Świetnie smakowała także przygotowana specjalnie na posiadę „Nalewka Tatrzańka”, której każda butelka została opatrzona etykietką z ryciną tańczących przy „watrze” górali z ciupagami oraz napisem: „XXVII Góralskie Posiady Dr. Orawca. Poronin 2024”, a także naklejką z oryginalną i ciekawą historią produkcji Nalewek. A oto krótka historia: „Tradycja produkcji nalewki sięga lat 30. XX wieku. W samym sercu Tatr - w Dolinie Małej Łąki - zamieszkiwali Jan i Karolina Budz Kwaternocze. Przy swoich szalasach prowadzili gospodarkę pasterską, natomiast w wolnym czasie zajmowali się wytwarzaniem domowej nalewki z wykorzystaniem wysokogórskich roślin oraz naturalnego miodu z własnej pasieki. Niezwykły aromat nalewki cieszył się wyjątkowym uznaniem wśród odwiedzających dolinę turystów. Od kwietnia 1968 roku zaprzestano gospodarki pasterskiej w Dolinie Małej Łąki. (...) Pomysł wyrobu nalewek, zrodził się z potrzeby kultywowania rodzinnych tradycji... (obecny producent: Firma Handlowa-Usługowa „U Bafii”, ul. Tatrzańska, Poronin). Przygotowano na posiadę dwa rodzaje nalewek: Litworówka oraz Litworówka z kwiatem czarnego bzu (dla pań). Jest to „niezwykle aromatyczna nalewka sporządzona na bazie litworu i kwiatu czarnego bzu z dodatkiem miodu”.

Po ciepłym posiłku nastąpiło przedstawienie honorowych gości posiadów, którymi byli: **gen. prof. dr n. spol. Mieczysław Bieniek** - Mistrz Superior Bractwa Kawalerów Szpizowych (BKS), renomowany międzynarodowy specjalista z dziedziny bezpieczeństwa, były zastępca Dowódcy Strategicznego NATO, wykładowca, instruktor spadochronowy, laureat wielu orderów, medali i odznaczeń, m.in. Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski, Gwiazdy armii USA oraz medali ONZ, **prof. dr hab. n. med. Piotr Podolec** - kierownik Kliniki Chorób Serca i Naczyń, zastępca dyrektora Instytutu Kardiologii UJ CM, Honorowy Członek Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, b. wieloletni Konsultant Wojewódzki w dziedzinie kardiologii dla woj. Małopolskiego, wykładowca, laureat wielu orderów i odznaczeń, m.in. Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski i medalu UJ oraz **mgr inż. arch. Krzysztof Treburnia-Tutka** - architekt, pedagog, wykładowca, regionalista, kompozytor, autor tekstów, twórca prekursorskiego nurtu Nowej Muzyki Góralskiej, muzyk-multiinstrumentalista, z urodzenia i zamiłowania góral, hołdujący tradycji, juror i konferansjer wielu festiwali, założyciel i lider Zespołu „Treburnie-Tutki”, uhonorowany wieloma tytułami i odznakami. Podczas spotkania, **generała Mieczysława Bieńka reprezentował Wielki Kanclerz BKS Mateusz Ciszewski**, natomiast **profesora**

Piotra Podolca - lek. med. Mieszko Orawiec, który pracuje jako rezydent w Klinice Chorób Serca i Naczyń Instytutu Kardiologii UJ CM w Krakowskim Szpitalu Specjalistycznym im. Jana Pawła II kierowanej przez prof. Piotra Podolca. Odbierając statuetki, medal i publikację dr Mieszko Orawiec-Wyśni powiedział: „*Profesora Podolca znam osobiście od pięciu lat. Pomimo wielu sukcesów i szczytowych osiągnięć zawodowych zawsze traktował młodszych kolegów z szacunkiem. Wszyscy mogliśmy na niego liczyć na naszej drodze zawodowej. Cieszę się, że mam zaszczyt współpracować z Panem Profesorem i czerpać z jego wiedzy. Niewątpliwie bardzo się przyczynił do wykształcenia młodego pokolenia kardiologów i rozwoju tej dziedziny w całej Polsce. Z radością odbieram to wyróżnienie w Jego imieniu, dziękując jednocześnie wszystkim za przybycie*”. W Regionalnej Karczmie „Zajazd u Teremulki” odbyła się także ceremonia pasowania na „Harnasia”, którym został **Stanisław Trebunia-Tutka** - znakomity muzyk, tancerz, śpiewak, jeden z czołowych animatorów i popularyzatorów góralskiego folkloru, obdarzony wieloma talentami i głęboką wrażliwością do tradycji swojego regionu, instruktor m.in. Zespołu „Regle” im. Jana Jędroła w Poroninie.

Honorowi goście posiadów, a także „Harnaś”, zostali obdarowani przez organizatora B. Orawca przygotowanymi w Chicago unikatowymi statuetkami ze „złóbcokami” i wygrawerowanymi dedykacjami, medalami Fundacji Posiadów, okolicznościowymi szarotkami, publikacjami oraz kwiatami. Specjalni goście, prezesi Oddziałów ZP oraz autorzy otrzymali publikacje, a panie kwiaty. B. Orawiec wręczył także bukiety kwiatów i podziękował żonie Grażynie za cierpliwość i wyrozumiałość, córce Sylwii za pomoc w organizacji posiadów, a córce Janiny Chowaniec - Julii (reprezentującej załogę „Zajazdu u Teremulki”) za miłą współpracę i wspaniałą obsługę kelnerską.

Warto podkreślić, że w XXVII Góralskich Posiadach dr. Orawca wzięło udział wielu wybitnych pracowników nauki, przedstawicieli duchowieństwa, władz rządowych i samorządów terytorialnych, działaczy Związku Podhalan (ZP) w Polsce i Ameryce (ZPPA), kilku prezesów Oddziałów ZP, przedstawiciele OSP, a także wielu wspaniałych artystów ze świata kultury podhalańskiej. Byli to m.in.: Krzysztof, Anna i Jan Trebunia-Tutka, Andrzej Polak, Robert Czech, Paweł Szaflarski, Krzysztof Gocał z uczniami, Stanisław Gąsienica-Wawrytko, Stanisław Trebunia-Tutka, Andrzej Krzeptowski-Bohac, Anna Malacina Karpiej, Janina Trebunia-Tutka, Stanisława Trebunia-Staszal, Maciej Dziubas, członkowie i kapela Zespołu „Regle” w składzie: Stanisław Gubała, Marcin Stopka-Mocarny, Grzegorz Śliwiński, Andrzej Gubała, członkowie Zespołu „Harnasie” Stanisław i Józef Staszalowie oraz Krzysztof Makuch Hruban.

Posiady zaszczycała najbliższa rodzina dr. Orawca: żona Grażyna, córka Sylvia, syn Mieszko, żona brata Wojtka Orawca-Wyśniego Stanisława, Kasia Łukaszczyk z Orawców-Wyśnich, Gosia Strączek z Orawców-Wyśnich z Beatą Strączek, Ada i Nathn Ketchie z Wenatchee, Washington State, Andrzej Gąsienica-Makowski z córką Anną i jej mężem Krzysztofem, Bronisław Strączek, Jan Gąsienica-Wawrytko z córką Basią Barnas i jej mężem oraz bratem Robertem z żoną Stanisławą, Stanisław Trebunia-Tutka, Anna Trebunia-Wyrostek, Krzysztof Trebunia-Tutka z żoną Anitą.

B. Orawiec zwrócił uwagę na fakt, że podobnie jak w poprzednich Posiadach dr. Orawca, w spotkaniu uczestniczy wielu przedstawicieli najstarszych, znanych Rodów Podhalańskich: Barnasiów, Buńdów, Dorulów, Dziubasów, Filasów, Galiców, Gąsieniców-Makowskich, Gąsieniców-Wawrytków, Gocałów, Gubałów, Gutów, Gutów-Mostowych, Hodorowiczów, Kantków, Karpieli, Krzeptowskich-Bohaców, Łukaszczyków, Majerczyków, Malacinów, Polaków, Skupniów, Staszalów, Stochów, Stopków, Strączków, Szaflarskich, Teremulków, Trebuniów-Tutków, Zarębczanów, Zubków i oczywiście Orawców-Wyśnich.

Należy wspomnieć kilka słów na temat Honorowych Gości oraz „Harnasia” XXVII Posiadów.

Mieczysław Bieniek: gen. prof. dr nauk społecznych w dyscyplinie nauki o obronności, absolwent Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Zmechanizowanych, studia dyplomowe w Akademii Sztapu Generalnego WP, ukończył także Akademię Wychowania Fizycznego, studia podyplomowe w Królewskiej Akademii Studiów Obronnych w Wielkiej Brytanii oraz studia zarządzania zasobami obronnymi kraju w Monterey w USA. Był dowódcą Polskiego Kontyngentu Wojskowego ONZ w Syrii, słynnej, 6 Brygady

Desantowo-Szturmowej w Krakowie, 25 Dywizji Kawalerii Powietrznej w Tomaszowie Mazowieckim, dowodził Brygadą Nordycko-Polską w Bośni i Hercegowinie. Był doradcą Ministra Obrony Narodowej, szefem Pionu Szkolenia i Ćwiczeń Kwatery Głównej Sojuszniczych Sił Zbrojnych NATO w Europie. Według Ministerstwa Obrony Narodowej jest jednym z najbardziej dynamicznych i najlepiej wyszkolonych polskich dowódców, o wielkich zasługach w integracji sił zbrojnych z Sojuszem Północnoatlantyckim, wybitnym specjalistą od działań powietrzno-desantowych i specjalnych z olbrzymim doświadczeniem służby w organizacjach międzynarodowych. Dowodził Wielonarodową Dywizją Sił Stabilizacyjnych w Iraku, w skład której wchodziły wojska 23 narodowości. Sprawował funkcję Zastępcy Dowódcy Strategicznego NATO ds. Transformacji w Norfolk, USA w stanie Virginia. Odpowiadał tam między innymi za koordynację planów procesu obronnego państw NATO. Jak dotychczas było to najwyższe stanowisko w strukturach dowodzenia NATO sprawowane przez polskiego generała. Posiada uprawnienia instruktora spadochronowego armii amerykańskiej, belgijskiej, tureckiej, brytyjskiej i norweskiej. Specjalizuje się w bezpieczeństwie międzynarodowym oraz strategii wojskowej. Jest członkiem Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego w Warszawie oraz w Waszyngtonie. Profesor wizytujący Kolegium Obrony (ang. Defense College) NATO w Rzymie oraz Narodowego Uniwersytetu Obrony (ang. National Defence University) w Waszyngtonie. Autor wielu opracowań i publikacji na temat bezpieczeństwa i obronności. Jest członkiem sekcji spadochronowej Wojskowego Klubu Sportowego „Wawel” w Krakowie. Jest również bratem honorowym Bractwa Kurkowego w Krakowie. Jest także Honorowym Obywatel Gminy Strzelce Opolskie oraz laureatem wielu orderów i odznaczeń, m.in. Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski, Krzyża Oficerskiego i Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski, Złotego Krzyża Zasługi, Gwiazdy armii USA, Medalu NATO oraz kilku Medali ONZ. Biegle włada językiem angielskim i rosyjskim. Interesuje się literaturą, historią i sportem. Uprawia windsurfing i snowboard, jeździ na nartach, gra w tenisa ziemnego i stołowego.

Piotr Podolec: prof. dr hab. nauk medycznych, specjalista kardiolog, wykładowca akademicki, pełniący obecnie i w przeszłości wiele prestiżowych funkcji, m.in. kierownik Kliniki Chorób Serca i Naczyń/ordynator Oddziału Klinicznego Chorób Serca i Naczyń, były zastępca Dyrektora Instytutu Kardiologii Uniwersytetu Jagiellońskiego (UJ) Collegium Medicum (CM), członek Rady Naukowej Szkoły dla Obcokrajowców CM UJ, Kierownik Centrum Chorób Rzadkich Układu Krążenia w Krakowskim Szpitalu Specjalistycznym im. Jana Pawła II w Krakowie, Przewodniczący Grupy Roboczej ds. Wytucznych Polskiego Forum Profilaktyki, Redaktor Naczelny biuletynu Forum Profilaktyki, członek Zarządu European Association of Echocardiography, Honorowy Członek Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, członek Komisji ds. Promocji Zdrowia przy Urzędzie Marszałkowskim woj. Małopolskiego, były Konsultant Wojewódzki w dziedzinie kardiologii dla województwa małopolskiego. Profesor Podolec pełnił także funkcję przewodniczącego komitetów organizacyjno-naukowych, jak np. uroczystości centralnych obchodów Światowego Dnia Serca w Krakowie. Główne zainteresowania naukowe to: profilaktyka i leczenie chorób układu krążenia, wady wrodzone, nadciśnienie płucne, zapalenie mięśnia serca, kardiomyopatie, diagnostyka i leczenie wad zastawkowych serca, homografy. Jest autorem wielu publikacji i artykułów z dziedziny kardiologii, m.in.: "Przydatność zastawek homogennych w leczeniu wad lewego ujścia tętniczego" oraz 4 tomowej monografii "Echokardiografia praktyczna". Jest laureatem wielu medali i nagród: Nagroda Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, Medal Prezydenta Miasta Krakowa, Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. Medal 100-lecia Towarzystwa Internistów Polskich, Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Odznaka miasta Krakowa "Honoris gratia", Medal Uniwersytetu Jagiellońskiego "Plus ratio quam vis", Nagroda Rektora Akademii Medycznej za działalność naukową-dydaktyczną.

Krzysztof Trebunia-Tutka: mgr inż. architekt, pedagog, regionalista, kompozytor, autor tekstów, muzyk-multiinstrumentalista, lider zespołu Trebunie-Tutki i Kapeli „Śleboda”. Z urodzenia i zamiłowania - góral i zakopiańczyk, hołdujący tradycji i walczący o jej przetrwanie. Założyciel i lider rodzinnego zespołu Trebunie-Tutki, który poniósł w świat muzykę polskich górali. Autor audycji radiowych i prelekcji, pomysłodawca i producent artystyczny płyt z tradycyjną muzyką góralską, juror i

konferansjer wielu festiwali, m.in. Festiwalu Folkowego Polskiego Radia „Nowa Tradycja”, Festiwalu Folkloru Górali Polskich w Żywcu, Konkursu Muzyk Podhalańskich, Międzynarodowego Konkursu Kapel, Śpiewaków i Instrumentalistów im. Władysława Trebuni-Tutki w Zakopanem. Jako muzyk, nagradzany głównymi nagrodami na ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach muzyki tradycyjnej. Twórca prekursorskiego nurtu Nowej Muzyki Góralskiej, która jest kreatywną kontynuacją muzyki Skalnego Podhala i próbą ocalenia jej dla przyszłych pokoleń. Współpracuje ze znakomitymi artystami z kręgu world music, takimi jak m.in. Twinkle Broothers z Jamajki, African Head Charge, Ordo Sakhna z Kirgizji, Urmuli Quintet z Gruzji, Andrew Cronshaw i Adrian Sherwood z Londynu. Jest nauczycielem dyplomowanym muzyki góralskiej (od 29 lat kształci młodzież w Tatrzańskim Centrum Kultury „Jutrzenka” w Zakopanem) i wykładowcą studiów podyplomowych „Kultura Podtatrza” w Podhalańskiej Państwowej Uczelni Zawodowej. Uhonorowany wieloma tytułami i odznakami takimi jak: Honoris Gratia, znak jakości Marka Tatrzańska, „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, Medal „Zasłużony Kulturze - Gloria Artis”, „Złoty Krzyż Małopolski”, przyznany przez World Festival Union IGF Oskar Kultury Tradycyjnej - Gold Star, „Ambasador Ziem Górskich”. W 2021 roku ukazał się trzypięciowy podręcznik jego autorstwa do nauki muzyki góralskiej na skrzypcach i basach „Muzyka Skalnego Podhala” wydany przez Polskie Wydawnictwo Muzyczne (opr. Kongres Kultury Regionów, Edycja 2023).

Pasowanie na Harnasia 2024 (Bronisław Orawiec-Wyśni oraz Andrzej Skupień)

Andrzej Skupień (AS): *Witojcie sycka zebrani na Orawcowyk XXVII-yk posiadak. W roku 2017 na ocach całego Chicago narodził sie nowy zwyczaj. Mielimy już wybory Zbójnika Roku, ale może nim być młody tonecznik albo śpiwowok. Coby ostać Harnasiem trza mieć roki i godnie się zasłużyć. Zarząd Związku Podhalań w Północnej Ameryce uroczyście ogłosił że piąrysym pasowanym na Harnasia będzie dr. Bronisław Orawiec-Wyśni.*

Bronisław Orawiec-Wyśni (BOW): *2-gim Harnasiem w roku 2018 został prezes ZP mgr Andrzej Skupień, na 3-go zapasowano Pietra Majerczyka „Tyrlitego” i było to w roku 2019. Potem była mała przerwa w Posiadak, bo się porobiła pandemia wirusa COVID-19 i nie wolno się było ku sobie ani zbliżać, ani obłapiać ani się bośkać, a potem była żałoba po mojej Mamie Heli Orawiec-Wyśniej „Pakulce”. W tym roku, Kapituła Posiadów dr. Orawca uroczyście ogłosiła, że 4-tym pasowanym na Harnasia będzie Stasek Trebunia z przydomkiem „Tutka” - jako cłek godny i zasłużony dla kultury ludowej. Staska sycka znajom z jego tońca, śpiwowu, granio na basak, bając przy łokowicie, niej tys jako instruktora młodych członków zespołów góralskich. Nauczył się też rzeźbić w drzewie na przeróżnyk pamiątek Zokopiańskich dla turystów.*

Jest to cłek doświadczony w zespolańskim jak i w zbójnickim rzemieśle.

AS: *Klynknijcie Stanisławie i nastawcie prawe ramie. A kapelus zruccie, bo zastąpi go inne nakrycie głowy. Ta ciupazka co równo świat, a dano była Bronkowi Orawcowi-Wyśnieniu na Sabałowyk Bajaniak w Bukowinie Tatrzański 23 roki temu, trzy razy dotknie waszego ramienia.*

Wspólnie AS i BOW:

Zbijoj śmiało!

Zbijoj godnie!

Zbijoj sprawiedliwie!

BOW: *Bier bogatym, biydnym dawać nie musis bo majom 500+. Sanuj zdrowia coby ci go wystarczyło na długie i godne zbójowanie! Niek od dziś Twojom głowie zdobi cyrwony Janosików kołpak - oznaka przywództwa nad Zbójnickim Towarzystwem (BOW zakłada kołpak).*

AS, BOW, muzyka - śpiew:

Jaworze, jaworze, syrokiego liścia

Dejże Panie Boże, Harnasiowi scynsćcio

*By godnie zbójwoł, piniązki sporowoł
Hudobnym dziywcynom, korole kupowoł.
Haj!*

opr. Bronisław Orawiec-Wyśni

Po pasowaniu „Harnaś” B. Orawiec powiedział: *Drogi Stanisławie, gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów! Proszę przyjąć statuetkę ze "złubcokami" z wygrawerowaną tabliczką, pamiątkowy medal Fundacji Posiadów, szarotkę, książkę oraz kwiaty.*

No ale siedym roków temu, jo musioł grać na basach, musiołek tończyć po góralsku i musiołek cosik do posiadników przepedzić. 2-gi Harnaś Andrzej Skupień musioł do nos cosik przepedzić, nej i zatończyć. Musem pedzić, ze nieźle mu to posło, bo próbował tońca wceśnij w góralskim zespole studenckim. Z kolei, 3-ci Harnaś Pieter Majercyk „Tyrlity” musioł cosik nom zagrać. Mioł prawo wyboru instrumentu i wybroł dudy podhalańskie. Zagroł i zaśpiywoł tak piykny ze my mu dali spokój z tońceniem i godanym.

Ty Stanisławi, mos prawo dzisiok wyboru: abu mozes zagrać, aby zaśpiywać, abu zatończyć, abu syćku razem. A jak dobrze ci to pudzy i jak bedzy zgoda Harnasia Andrzeja i tu obecnyk posiadników, to ci domy spokój z godaniem. Piyknie pytomy. Nowy „Harnaś” Stanisław Trebunia-Tutka wybrał góralski Taniec. Posiadnicy „wartko wyzwyrtałi mu tonecnicę” i Stasek Tutka przepiynki zaśpiywoł ze Staskiem Gąsienicom-Wawrytko i zatończył przy góralskiej muzyce. „Zakrzesoł tak, ze as iskry leciały spod jego kiyrpców”, za co otrzymał gromkie brawa.

B. Orawiec: (...) Harnasiu Stanisławie barz dobrze ci to posło, to nie music już nic godać, a i bitki tys nie musis dzisiok robić i dutków bogatym nie musis dzisiok zabiyrac, bo tu takich nima, ale ni ma tyz biydných, to tyz nic nikomu nie musis dawać. Od dzisiok jesteś wolny i ślebodny (...).

Stanisław Trebunia “Tutka”: regionalista, muzyk, tancerz, śpiewak, jeden z czołowych animatorów i popularyzatorów góralskiego folkloru, obdarzony wieloma talentami i głęboką wrażliwością do tradycji swojego regionu. Pochodzi z tradycyjnej rodziny góralskiej. Urodził się 26 września 1956 roku w Zakopanem. Jest synem Henryka Trebuni “Tutki” oraz Zofii z domu Skupień. Ojciec trzech synów: Pawła, Michała oraz Andrzeja. Od wczesnej młodości zafascynowany jest tradycją i folklorem góralskim – tańcem, muzyką, śpiewem i gwarą. Swoją artystyczną wrażliwość, umiłowanie i przywiązanie do podhalańskiej kultury przekazuje młodym pokoleniom. Już jako nastolatek był związany z zespołami regionalnymi m. in.: “Małe Harnasie”, “Regle”, “Szkolnym Zespołem Regionalnym” w Poroninie, a także z zespołem im. Bartusia Obrochty w Zakopanem, Szkolnym Zespołem “Budorze” z Zakopanego, czy Reprezentacyjnym Zespołem Miasta Zakopane “Maśniaki”, z ramienia których był wielokrotnie nagradzany w prestiżowych konkursach tańca góralskiego czy muzyk podhalańskich. Uzyskane dyplomy i nagrody to m. in.: I nagroda “Złote serce” na Festiwalu Górali Polskich w Żywcu oraz I nagroda “Złota Ciupaga” na Międzynarodowym Festiwalu Folkloru Ziemi Górskich w Zakopanem (1977), wyróżnienie specjalne w popisie tańca Góralskiego w Bukowinie Tatrzańskiej (1979 oraz 1985), a także wyróżnienie w konkursie Muzyk Góralskich w II Przednówku w Polanach (1979) oraz wyróżnienie dla muzyki w 16tych Spotkaniach Muzyk Podhalańskich “Dziadońcyne Granie” wraz z Andrzejem Krzeptowskim-Bohacem i Janem Kuchtą (2022). Pochodząc z wielopokoleniowej muzykującej rodziny, która swoimi korzeniami sięga słynnego dudziarza Stanisława Budza – Lepsioła zwanego “Mrozem”, w roku 1989 oraz 1991 wraz z rodzinną kapelą Trebuniów - Tutków zdobył pierwsze miejsce w konkursie Muzyk Podhalańskich w Nowym Targu, a następnie “Złotą basztę” w kategorii open w konkursie w Kazimierzu Dolnym. Jest także współwykonawcą utworów na płytach “Baciarujciez chłopcy” oraz “Zagroście dudzicki” (1993), a także “Saga 1 i 2” (1996). W 2014 roku zespół Trebuniów - Tutków, którego był członkiem, został odznaczony nagrodą im. Oskara Kolberga. Jego taneczny talent został doceniony, dzięki czemu jako tancerz wystąpił w balecie do opery “Harnasie” Karola Szymanowskiego - zekranizowanym przez Jacka Szchmidta w 1987 roku. Ponadto jako aktor wystąpił w filmie “Ród Gąsieniców” w reżyserii Konrada Nałęckiego (1979-1981). Natomiast jako muzyk współpracował z Teatrem Witkacy z Zakopanego podczas wystawiania sztuki “Autoparodia” w reżyserii

Andrzeja Dziuka (1985) w setną rocznicę urodzin Stanisława Ignacego Witkiewicza. Stanisław Trebunia "Tutka" jest aktualnie instruktorem tańca oraz śpiewu góralskiego w Zespole Regionalnym "Regle" im. Jana Jędroła w Poroninie wraz z którym niejednokrotnie zdobywa najwyższe miejsca w konkursach upowszechniających kulturę i tradycję góralską. Jako folklorysta i regionalista jest także wielokrotnym członkiem komisji oceniających taniec i śpiew podhalański, a także często zasiada w jury prestiżowych konkursów recytatorskich, takich jak: Góralski Karnawał w Bukowinie Tatrzańskiej, konkurs Młodych Toneczników w Białym Dunajcu czy konkurs Recytatorsko - Gawędziarski im. Anieli Gut - Stapińskiej w Poroninie. Prowadzi również warsztaty taneczne dla zespołów regionalnych. Swoją wiedzę, zamiłowaniem i fascynującymi pasjami podzielił się: ze Studenckim Zespołem Góralskim "Skalni" z Krakowa, Szkolnym Zespołem regionalnym "Budorze" z Zakopanego czy zespołem regionalnym "Białodunajcanie" z Białego Dunajca. Stanisław Trebunia "Tutka" to góral, który hołduje góralskiej tradycji, obrzędowości i zwyczajom, a dzięki pracy w charakterze instruktora zespołu regionalnego - walczy o przetrwanie wartości swoich przodków.

Na posiadach miała również miejsce promocja nowo wydanej przez dr. B. Orawca-Wyśniego książki pt. *„Góralskie Posiady Doktora Orawca” tom V. Literatura na posiadach – antologia*. Autor publikacji zagaił: *Moi Drodzy, termin antologia wywodzi się ze starożytnej Grecji. Greckie anthos oznacza „kwiat”, a lego „zbieram”, czyli antologia to dosłownie „zbiór kwiatów”. Do napisania piątego tomu Góralskich Posiadów Doktora Orawca skłoniły mnie ważne historyczne jubileusze, m.in.: 100-lecie odzyskania niepodległości przez Polskę, 100-lecie Związku Podhalań (ZP) w Polsce, 100-lecie urodzin św. Jana Pawła II, 90-lecie Związku Podhalań w Północnej Ameryce (ZPPA), ale przede wszystkim troska o zachowanie nazwisk autorów i ich wierszy dla przyszłych pokoleń!*

Obecny, V tom Posiadów, różni się od wydań poprzednich tym, że nie ma tutaj opisów i relacji ze spotkań. W antologii zostały natomiast zamieszczone wybrane pieśni i śpiewki oraz wiersze, gawędy i opowiadania recytowane podczas posiadów lub zamieszczone w książkach pt. Góralskie Posiady Doktora Orawca, tom I (2000), II (2004), III (2010) i IV (2019). Znalazły się tutaj także utwory zupełnie nowe, nigdzie wcześniej nie publikowane, których autorami są współcześnie tworzący poeci ludowi.

Chciałbym w tym miejscu złożyć także hołd oraz wyrazić słowa podziękowania dla wszystkich autorów wierszy, którzy niestety odeszli na „niebiańskie polany”. Wymienię ich alfabetycznie: śp. Franciszek Bachleda-Księdzulewicz, śp. Franciszek Łojas-Kośla, śp. Helena Galica, śp. Wanda Głuszek, śp. Jan Gut-Mostowy, śp. Jan Kuruc, śp. Maria Stoch, śp. Zofia Szalankiewicz. Być może wiele z ich utworów uległoby zapomnieniu. Podczas pracy nad Antologią zostały także „wyluskane” z moich poprzednich publikacji „perelki” literackie wielkich „piewców” Podhala, które na trwałe zapisały się w polskiej i światowej literaturze.

W antologii znalazło się aż 186 utworów (58 autorów) i każda z tych pozycji jest związana z „Góralskimi Posiadami Doktora Orawca” - albo poprzez prezentację podczas spotkań, albo poprzez publikację we wspomnianych książkach, albo cytowanych przez autorów w artykułach, esejach i opracowaniach.

Gratuluję talentów i gorąco dziękuję wszystkim autorom za piękne utwory oraz za przeszło trzydziestoletnią twórczą i owocną współpracę. Pozwólcie Państwu, że w dowód wdzięczności wręcę książki i kwiaty autorom wierszy, którzy są obecni na dzisiejszych Posiadach. Są to (alfabetycznie): prof. dr hab. Anna Brzozowska-Krajka, prof. dr hab. Stanisław Hodorowicz, dr n. med Krzysztof Makuch Hruban, mgr inż. Andrzej Skupień oraz mgr inż. arch. Krzysztof Trebunia-Tutka. Jeszcze raz, serdecznie gratuluję Państwu talentów oraz wspaniałych wierszy i artykułów. Warto podkreślić, że wszyscy obecni dzisiaj autorzy to osoby niezwykle utytułowane, które poza pracą zawodową znajdują jeszcze czas na inne pasje. Z całego serca dziękuję Wam za czas i za twórczą współpracę. Zapraszam ze swoimi artykułami, prozą i poezją do „Góralskich posiadów doktora Orawca”, tom VI, który planuję wydać z okazji Jubileuszowych XXX-tych posiadów (...).

W czasie posiadów głos zabrali m.in.: Wielki Kanclerz BKS Mateusz Ciszewski, dr Mieszko Orawiec-Wyśni, Krzysztof Trebunia-Tutka, Andrzej Skupień, Stanisław Gąsienica-Wawrytko, prof. Anna

Brzozowska-Krajka, prof. Stanisława Trebunia-Staszela, Krzysztof Gocał, Stefan Majerczak, Józef Skupień-Filas, Stanisław Staszela, Marcin Zubek, dr Jacek Tętnowski oraz dr Krzysztof Makuch.

W części artystycznej wystąpili znakomici artyści podhalańscy. Pięknie śpiewali członkowie Zespołu „Regle” z Anną Malacina Karpielem i Janiną Trebunią Tutką na czele oraz członkowie Zespołu „Harnasie” z Suchego. Solowy popis tańca góralskiego dał „Harnaś” Stanisław Trebunia-Tutka z partnerką z zespołu „Regle” p. Jolantą Ustupską. Po góralsku zatańczyli także Stanisław Gąsienica Wawrytko i Andrzej Skupień. Bronisław Orawiec i Stanisława Trebunia Staszela dynamicznie oddańczyli polkę góralską, a Krzysztof Makuch Hruban wykonał oryginalną śpiewkę pt. „Baciarka na Bronkowe Posiady”. Czas umilała muzyka góralska w wykonaniu kapeli Zespołu „Regle”. Za wspaniałe występy wszyscy otrzymali gromkie brawa. Ciąg dalszy to śpiewy, tańce, polki góralskie i niekończące się rozmowy do późnych godzin nocnych. Zdjęcia wykonali: Andrzej i Kamil Konieczny, Regina Korczak-Watycha oraz piszący sprawozdanie. Video nagrał Andrzej Konieczny z Bukowiny Tatrzańskiej, a także Mieszko Orawiec-Wyśni.

Na zakończenie XXVII Góralskich Posiadów Doktora Orawca, organizator podziękował za miłą, serdeczną i rodzinną atmosferę oraz gorąco zaprosił na kolejne Posiady.

Zespół Regionalny „Regle” im. Jana Jędroła z Poronina (1974-2024) Jubileusz 50-lecia - historia

Zespół „Regle” powstał 23 marca 1974 roku na zebraniu Rady Gminnego Ośrodka Kultury na wniosek Naczelnika Urzędu Gminy w Poroninie – Tadeusza Galicy. Kierownikiem i instruktorem liczącego wtedy 24 osoby zespołu został Jan Jędroł. Znaczną część członków zespołu stanowili wnukowie Stanisława Budza-Mroza, toteż w ramach głosowania zespół przyjął jego imię. W czasie wakacji i ferii zimowych zespół występował bardzo często dla turystów odwiedzających Poronin, a także poza sezonem – w czasie licznych uroczystości odbywających się na terenie gminy. „Regle” brały też udział w licznych przeglądach i konkursach zespołów regionalnych zdobywając liczne nagrody i wyróżnienia. Zespół uczestniczył też we wszystkich posiadach organizowanych przez Związek Podhalań, pod którego patronatem (prezesem wybrano wtedy Jana Jędroła) zespół działał od 1974 do 1981 roku, kiedy to działalność REGLI została zawieszona.

Zespół „Regle” został reaktywowany 16 lutego 2001 roku. Działa pod patronatem Związku Podhalań Oddział Poronin. Kierowniczką Zespołu przez 23 lata była Maria Dawidek, członek zarządu Związku Podhalań O/Poronin. Od 2016 do 2023 roku zastępcą kierownika był Maciej Dziubas, również członek Zarządu Związku Podhalań. Od roku 2023 kierownikiem zespołu jest Maciej Dziubas, który pełni także funkcję zastępcy Wójta Gminy Poronin. „Regle” nosi imię Jana Jędroła – nieżyjącego działacza Związku Podhalań oraz kierownika zespołu w latach 70-tych.

Zespół podzielony jest na 4 grupy wiekowe poczynając od przedszkolaków poprzez młodzież, dorosłych członków oraz grupę seniorów. Wyszczególniając odpowiednio: Mini Regle, Małe Regle oraz Regle. Trzon muzyczny stanowią muzycy znanych poroniańskich rodzin. Poprzez swoją działalność REGLE kultywują bogate obyczaje Podhala, promują swoją miejscowość w kraju i za granicą okazując wierność i przywiązanie do miejscowej tradycji.

Instruktorami poszczególnych grup wiekowych byli: Anna Jarosz, Stanisław Gąsienica-Wawrytko, Andrzej Skupień, Helena Rusnak-Buńda, Stanisław Gut-Mostowy, Anna Malacina-Karpielem, Andrzej Franosz-Bura?, Maciej Czernik-Walos, Andrzej Stoch, Mieczysław Rządkosz, Ewelina Rządkosz, Maciej Dziubas, Jan Malacina. Obecnie funkcję instruktorów pełnią: Mini Regle: Dorota Trebunia Tutka, Stanisław Trebunia Tutka. Małe Regle: Ewelina Rządkosz, Joanna Gut-Dorula, Paweł Gał-Grybus. Regle (młodzież, seniorzy): Halina Skupień-Stoch, Stanisław Trebunia Tutka, Ewa Stoch Krzeptowska.

Zespół bierze aktywny udział w życiu kulturalnym regionu biorąc udział w wielu imprezach regionalnych odbywających się na terenie Gminy Poronin oraz Powiatu Tatrzańskiego, takich jak: Poroniańskie Lato, Poroniańskie Śpasy, Święto Misia i Bartników, Majówka Tatrzańska, Tatrzańskie Wici. „Regle” występują w kraju i za granicą. Tradycją regionu zespół pokazywał w takich krajach jak: Litwa, Turcja, Węgry, Bośnia i Hercegowina, Słowacja, Czechy, Hiszpania, Włochy, Grecja, Bułgaria, Litwa, Kanada, Cypr i Portugalia. Na terenie Podhala Zespół ściśle współpracuje ze “Stowarzyszeniem Tischnera” z Łopusznej oraz ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Kultury Podhalańskiej “Regle”.

Do najważniejszych osiągnięć Zespołu należą: Brązowe, Srebrne oraz Złote Żywieckie Serce – główne nagrody na Festiwalu Górali Polskich w Żywcu, Srebrna oraz Złota Ciupaga na Międzynarodowym Festiwalu Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem, Nagroda Grand Prix Międzynarodowego Festiwalu w Polanicy Zdrój, Nagroda Zarządu Powiatu Tatrzańskiego za szczególne osiągnięcia dla kultury regionalnej na terenie powiatu tatrzańskiego, Dyplom Zarządu Związku Podhalan „Zasłużony dla Związku Podhalan”, GRAND PRIX ZA SZOPKĘ BETLEJEMSKĄ, SREBRNE KIERPCE, ZŁOTE KIERPCE dla „Małych regli” na VI Tatrzańskim Festiwalu Dziecięcych Zespołów Regionalnych.

Autorami wielu tekstów i śpiewek wykorzystywanych w czasie występów są: Franciszek Łojas-Kośla oraz Maria Stoch. Wielkim wydarzeniami w historii zespołu było wystawienie opery góralskiej „Naski świat” autorstwa Franciszka Łojasa-Kośli w reżyserii dr etnografii Stanisławy Trebunii-Staszela i Macieja Czernika oraz widowiska dedykowanego pamięci Ojca Świętego Jana Pawła II pt „Regle dla błogosławionego Jana Pawła II”, którego autorem była Maria Stoch, a reżyserem Andrzej Stoch w konsultacjach z dr Stanisławą Trebunią-Staszela. Oprawę muzyczną obydwu utworów zajął się Dawid Czernik, jeden z muzyków zespołu.

Zespół „Regle” ma na swoim koncie nagrane 3 płyty DVD: „Naski świat” autorstwa Franciszka Łojasa-Kośli w reżyserii dr etnografii Stanisławy Trebunii-Staszela i Macieja Czernika, „Boże Narodzenie na Podhalu” – płyta reżyserii Mieczysława Rządka, autorstwa Marii Stoch, konsultacja Stanisława Trebunii-Staszela, „Regle dla błogosławionego Jana Pawła II”, którego autorem była Maria Stoch, a reżyserem Andrzej Stoch w konsultacjach z dr Stanisławą Trebunią-Staszela oraz 2 płyty CD: „Posiady Poroniańskich Regli” – płyta nagrana z okazji 40-lecia zespołu, „Hej, Poronin, Poronin”. Kroniki zespołu prowadził Janusz Wyrstek. Obecnie prowadzi Pani Zofia Gieroba. W prawidłowym funkcjonowaniu zespołu pomagają czynnie Komitet Organizacyjny, składający się z niżej wymienionych osób: Zofia Malacina, Tadeusz Doruła, Halina Czernik, Stanisław Galica-Doruła “Mamcorz”. W dniu 11 grudnia 2015 roku w Sali Wielkiej Ansamblowej na Zamku Królewskim w Warszawie zespół „Regle” odebrał Nagrodę im. Oscara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej”. Nagroda została przyznana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zespół posiada własną izbę regionalną w Poroninie przy ulicy Piłsudskiego 2 w tzw. „Wańkówce”, w której przechowywane są kroniki, rekwizyty, nagrody a także pamiątki związane z zespołem „Regle”.

Zespół „Trebunie-Tutki” (1994-2024) Jubileusz 30-lecia - historia

Zespół „Trebunie-Tutki” to zespół o 30- letnim dorobku muzycznym, który jest ambasadorem Podhala i polskiej kultury na festiwalach i koncertach w całej Europie, Azji i Ameryce Północnej, m.in. na Wystawach Światowych EXPO w Portugalii i Japonii. Jego rozpoznawalny w Europie styl ukształtowały z jednej strony muzyczne tradycje rodzinne (sięgające ponad stu lat!) i zamiłowanie do góralszczyzny, z drugiej nowatorstwo i awangardowe podejście do swojego dziedzictwa. Trebunie-Tutki jako pierwszy zespół z Polski, wielokrotnie znalazł się w pierwszej dziesiątce Listy Muzyki Świata Europejskiej Unii Radiowej.

Twórczość Trebuniów-Tutków została nagrodzona tytułem Honorowy Ambasador Polszczyzny, przyznawanym przez Radę Języka Polskiego. W ostatnich latach zespół koncertował m.in. w wielu krajach europejskich, Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Azerbejdżanie, Armenii, Chinach, USA i w Indiach.

Trebuie-Tutki chętnie eksperymentują i współpracują z wybitnymi artystami m.in. Adrianem Sherwoodem z Londynu, jamajską grupą Twinkle Brothers, Urmuli Quintet z Gruzji, a także ze znakomitymi polskimi muzykami, m.in. Krzysztofem Ścierańskim, Wojciechem Waglewskim i Voo Voo, Arturem Rojkiem.

Umiłowanie tradycji i wierność góralszczyźnie nie ogranicza twórczości zespołu. Opierając się na tradycyjnym instrumentarium, skali góralskiej, budowie muzycznej i charakterze wykonania, Krzysztof Trebunia-Tutka tworzy NOWĄ MUZYKĘ GÓRALSKĄ, wykonywaną w autorski, oryginalny sposób przez zespół. Od początku swojej działalności zespół Trebunie-Tutki wyznaczał nowe trendy w muzyce, uczestnicząc w fuzjach międzykulturowych i międzygatunkowych.

Po nagraniu z jamajskim roots reggae, wielu płytach z tradycyjną muzyką Skalnego Podhala, przyszedł czas na łączenie muzyki góralskiej z jazzem (Kiniorski, Ścierański, Kulenty, Herdzin), z elementami world music (płyta „GÓRAL-SKA APO-CALYPSO”) i techno (płyta „ETNO-TECHNO” z Kinior Future Sound). Ich śladem podążyło wiele zespołów, wyróżniających się dziś na polskiej scenie.

W dorobku zespołu znalazł się projekt symfoniczny w orkiestracji Bartłomieja Gliniaka, autorstwa Krzysztofa Trebuni-Tutki - „Legenda Tatr”. Premiera odbyła się w Filharmonii Łódzkiej im. A. Rubinsteina z udziałem zespołu Trebunie-Tutki oraz Chóru i Orkiestry Filharmonii Łódzkiej. Niedawno ukazał się album "Duch Gór", nagrany z gruzińskim kwintetem Urmuli. Utwory z płyty znalazły się na liście Top Twenty ogólnosiwiatowej Transglobal World Music Chart i na antenach radiowych w USA, Australii, w Niemczech, Luxemburgu, Estonii, Francji i we Włoszech.

„Baciarka na Bronkowe Posiady 2024”

Autor tekstu, śpiew: **Krzysiek Makuch „Hruban”**

1 - Baciara ja se baciara mnie baciarka służy

Daj ze Panie Boze baciarować dłużej

2 - Dzisiaj w Poroninie baciarować trzeba

Kto nie baciaruje nie pójdzie do nieba

3 - Panu Bogu dzięki Panu Bogu chwała

Bo się dziś Bronkowi impreza udała

4 - Na Bronka posiadach syćcy się radują

Piją okowitkę, śpiwają, tańczą

5 - Godają Baciary dla śmichu cy draki

Że my som ze Bronkiem prawdziwe bliźniaki

6 - Między mną a Bronkiem jest jedna różnica

U niego ciupaska a u mnie palica

7 - Zebyś Ty mój Bonku miał taką palicę

To mógłbyś se ziorać pod każdą spódnic
8 - Syćkich gości Bronka pozdrawiam serdecnie
Co by te posiadły trwały nam hej wiecznie!

B. Orawiec